

ת"פ 55793/12/15 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד יהודה ממן, שמעון ממן, פיטר ואבי דקסון בע"מ, שילוב אחזקות ושירותים נהריה בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 55793-12-15 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' ממן ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
נגד

הנאשמים 1. יהודה ממן
2. שמעון ממן
3. פיטר ואבי דקסון בע"מ
4. שילוב אחזקות ושירותים נהריה בע"מ

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד רוי גורדון

ב"כ הנאשמים עו"ד תירוש

הנאשמים בעצמם

גזר דין

רקע ותמצית כתב האישום

1. הנאשמים הודו בשמם ובשם נאשמות 3 ו-4 במפורט בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון (להלן: "**כתב האישום**"), לאחר קיומן של מספר לא מבוטל של ישיבות הוכחות. בהתאם להודייתם, הורשעו הנאשמים במפורט להלן: **הנאשם 1** בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ועבירה של ניסיון קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. כמו כן, בביצוע שתי עבירות של מסירת הודעה כוזבת למנהל מס רכוש וקרן פיצויים בידיעה שהיא איננה נכונה לפי תקנה 16(1) לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), תשל"ג-1973 (להלן: "**תקנות מס רכוש**"), ועבירה של אי ניהול פנקסי חשבונות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף 130(א) לפקודה לפי סעיף 216(5) בצירוף סעיף 224 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"). **נאשם 2** הורשע בביצוע שתי עבירות של מסירת הודעה כוזבת למנהל מס רכוש וקרן פיצויים בידיעה שהיא איננה נכונה לפי תקנה 16(1) לתקנות מס רכוש ביחד עם סעיף 58 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א - 1961 (להלן: "**חוק מס רכוש**") ועבירה של אי ניהול פנקסי חשבונות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף

130(א) לפקודה לפי סעיף 216(5) בצירוף סעיף 224א לפקודה.

2. **הנאשמת 3** הורשעה בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין ועבירה של מסירת הודעה כוזבת למנהל מס רכוש וקרן פיצויים בידיעה שהיא איננה נכונה לפי תקנה 16(1) לתקנות מס רכוש. **הנאשמת 4** הורשעה בביצוע עבירה של ניסיון קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין, עבירה של מסירת הודעה כוזבת למנהל מס רכוש וקרן פיצויים בידיעה שהיא איננה נכונה לפי תקנות מס רכוש ועבירה של אי ניהול פנקסי חשבונות בהתאם להוראות המנהל שניתנו על פי סעיף 130(א) לפקודה לפי סעיף 216(5) לפקודה.

3. כמפורט בכתב האישום בעובדותיו הודו הנאשמים, בין השנים 2006-2007 (להלן: "**התקופה הרלבנטית**") החזיקו הנאשמים 1 ו-2 בשיעורים שווים במניות הנאשמות 3 ו-4 ושמשו כמנהליהן הפעילים. הנאשם 1 היה אמון על נושא החשבונות ובדיקת המשכורות ונאשם 2 עסק בעיקר בתחומים המקצועיים ובגבייה. בתקופה הרלוונטית עסקה נאשמת 3, בין היתר, במתן שירותי שמירה, ניקיון וכוח אדם באזור הצפוני של מדינת ישראל והנאשמת 4, בין היתר, במתן שירותי ניהול למרכזים מסחריים באזור הצפוני של מדינת ישראל. ביום ה-12.7.2006 פרצה מלחמת לבנון השנייה אשר נמשכה עד ליום 14.8.2006 (להלן: "**תקופת המלחמה**"). בשנת 2006 הותקנו תקנות מס רכוש אשר אפשרו לבתי עסק אשר פעלו בתקופת המלחמה באזור הצפון להגיש תביעת פיצויים בגין נזקים עקיפים אשר נגרמו להם בעקבות אירועי המלחמה.

4. כמפורט באישום הראשון, בתקופה הרלוונטית, הגישה הנאשמת 3 לפקיד השומה, באמצעות הנאשם 1, שתי תביעות פיצויים בגין נזק עקיף אשר נטען כי נגרם לנאשמת 3 בשל הפסקת פעילות עקב פעולות מלחמה, בסך הכולל של 3,334,991 ₪ (להלן: "**סכום הפיצוי**"), במטרה לקבל פיצויים מן המדינה. הנאשמים 1 ו-3 תבעו את סכום הפיצוי בגין שכר אשר שולם על ידם לטענתם לעובדים אשר לא הגיעו לעבודה בשל המלחמה. נאשמת 3 קיבלה ממנהל מס רכוש את מלוא סכום הפיצוי בסך 3,334,991 ₪. על מנת להביא את מנהל מס רכוש לשלם להם את סכום הפיצוי, פעל נאשם 1 בשמה של נאשמת 3 תוך הצגת מצגים כוזבים. כך, הציג מצג כוזב לפיו עובדים של הנאשמים לא עבדו בתקופת המלחמה ואף על פי כן קיבלו את שכרם מנאשמת 3. זאת כאשר בפועל היו אנשים שכלל לא היו עובדים של נאשמת 3 בתקופת המלחמה. בנוסף, הציג נאשם 1 מצג כוזב לפיו עובדים של הנאשמים לא עבדו בתקופת המלחמה ואף על פי כן קיבלו את שכרם מנאשמת 3, כאשר בפועל עובדים רבים עבדו בתקופת המלחמה וקיבלו את שכרם וכן היו עובדים שלא הגיעו לעבודה אך לא קיבלו שכר מהנאשמים.

5. בעקבות המצגים הכוזבים קיבלה נאשמת 3 באמצעות נאשם 1 במרמה, ובנסיבות מחמירות, סכום בלתי ידוע, אך לא פחות מ-977,280 ₪ מתוך סך התביעות שהוגשו כמפורט להלן: בגין שכר של אלה שכלל לא היו עובדים של הנאשמת בתקופה הרלוונטית - סך של 855,028 ₪. בגין שכר של עובדים אשר הגיעו לעבודה וקיבלו שכר מהנאשמת 3 או שלא הגיעו לעבודה ולא קיבלו שכר, סך של לפחות 122,252 ₪. הנסיבות המחמירות שבמעשי הנאשמים 1 ו-3 מתבטאות בסכום הגבוה, בתכנון המוקדם, בתחכום, בכך שמדובר בכספי ציבור, בניצול המדינה בשעותיה הקשות ובניצול הליך מתן פיצויים אשר נועד לנפגעים מנזקי המלחמה. בעשותם כאמור אף מסרו הנאשמים 1 ו-3 למנהל מס רכוש הודעה כוזבת בידיעה שהיא אינה נכונה, במרמה, תוך תכנון מוקדם ובכך גזלו את כספי הציבור

בסכומים גבוהים והנאשם 2 אשם באמור מכוח היותו מנהלה של נאשמת 3 (בכתב האישום נכתב בשגגה בקשר לאישום זה - נאשמת 4 - ד.א.).

6. כמפורט באישום השני, בתקופה הרלוונטית גבתה נאשמת 4 באמצעות הנאשמים 1 ו- 2 באופן שוטף, דמי ניהול מהלקוחות עבור שירותי הניהול שהעניקה. במהלך המלחמה, המשיכה נאשמת 4, באמצעות הנאשמים 1 ו- 2 לתת ללקוחותיה שירותים וגבתה מהם, באמצעות נאשמים 1 ו- 2 דמי ניהול, גם עבור התקופה שבה התנהלה המלחמה. למרות שהלקוחות שילמו דמי ניהול לנאשמת 4 עבור שירותי הניהול שקיבלו בחודשים יולי אוגוסט 2006, בהוראת נאשם 1, ביום 30.11.2006 הפיקה מנהלת החשבונות מסמכים אשר נחזים להיות חשבוניות זיכוי למי מהלקוחות, כנגד חיובם בדמי ניהול בתקופת המלחמה (להלן: "**חשבוניות זיכוי כוזבות**") ובהתאם רשמה בכרסות הלקוחות השונים זיכויים (להלן: "**רישומי הזיכויים הכוזבים**") בסך שאינו פחות מ- 374,946 ₪. בפועל לא זוכה אף אחד מן הלקוחות, שכן בחודש ינואר 2007 ביטלה מנהלת החשבונות בהוראת רואה החשבון ובידיעת הנאשמים 1 ו- 4 את הזיכויים הכוזבים בכרסות הלקוחות. בידעו את מעשי מנהלת החשבונות כאמור לעיל, הרשה נאשם 1 לקיים רישום כוזב בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 4.

7. סמוך ליום 4.2.2007 הגיש הנאשם 1 בשמה של נאשמת 4 לפקיד השומה תביעת פיצויים נוספת בגובה של 949,653 ₪ בגין נזק עקיף שנגרם לנאשמת 4 בשל הפסקת פעילות עקב פעולות מלחמה, במטרה לקבל במרמה פיצויים כספיים מן המדינה. על מנת להביא את מנהל מס רכוש לשלם את סכום הפיצוי, פעל נאשם 1 בשמה של נאשמת 4 תוך הצגת מצג כוזב לפיו ספגו הנאשמים אובדן רווחים בשל הנפקת חשבוניות זיכוי ללקוחות החברה בניכוי הוצאות חשמל בגובה של 310,746 ₪. זאת כאשר הנאשמים 1 ו- 4 ידעו כי בפועל לא ניתנו זיכויים אלה ללקוחות. הנאשמים 1 ו- 4 הציגו מצג כוזב זה, על ידי צירוף מסמכים שונים לתביעה, ביניהם טבלה המפרטת את רישומי הזיכוי הכוזבים בסכום כולל שאינו פחות מ- 374,946 ₪ (ללא מע"מ). התביעה נדחתה על ידי הממונה ביום 2.9.2010. ביום 14.10.2010 הגיש נאשם 1, בשם נאשמת 4, ערר לוועדת ערר לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים. גם ערר זה נדחה. בעשותם את המעשים המפורטים לעיל, ניסו הנאשמים 1 ו- 4 לקבל ממנהל מס רכוש במרמה סכום של 310,746 ₪ ומסרו למנהל מס רכוש הודעה כוזבת בידיעה שאינה נכונה, במרמה, תוך תכנון מוקדם וכוונה לגזול את כספי הציבור בסכומים גבוהים. נאשם 2 אשם במעשים המתוארים לעיל מכוח היותו מנהל בנאשמת 4 בתקופה הרלבנטית. בעשותם כאמור אף ניהלו הנאשמים את פנקסיהם שלא בהתאם לפקודה.

הסדר הטיעון

8. בהסדר הטיעון בין הצדדים צוין כי הנאשמים הסירו את המחדל האזרחי מושא התיק דנן והוסכם כי יוגש כנגד הנאשמים כתב האישום המתוקן אשר פורט לעיל, כי הנאשמים יודו בעובדות ובעבירות המפורטות בו וכי יורשעו. הצדדים הסכימו כי באשר לנאשם 1, תגביל עצמה המאשימה לרף עליון של 24 חודשי מאסר בעוד ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. הובהר כי אין בהגבלת המאשימה כדי ללמד כי המדובר ברף עליון למתחם ענישה נורמטיבי אלא בהסכמת המאשימה כי לא יוטל עונש גבוה מרף זה. באשר לנאשם 2 הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה לרף עליון של 6 חודשי מאסר בפועל שיכול ויורצו בעבודות שירות וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. גם בקשר לנאשם 2 הובהר כי אין בהגבלת המאשימה כדי ללמד כי המדובר ברף עליון למתחם ענישה נורמטיבי, אלא בהסכמת המאשימה כי לא יוטל עונש גבוה מרף זה. באשר לנאשמים 1 ו- 2 אף הוסכם כי יגזר על הנאשמים מאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט

וקנס בעניינו יטענו הצדדים באופן פתוח, וחלף מאסר תחתיו. לגביי נאשמות 3 ו-4 הוסכם כי יגזר קנס לגביו יטענו הצדדים באופן פתוח.

העדויות לעונש

9. מטעם ההגנה העידו העדים הבאים: **טל ממן** בנו של נאשם 2, אשר העיד כי אביו אדם ישר ובעל ערכים, הדגיש את היות המשפחה משפחה מלוכדת והוסיף כי נעזר באביו ועצותיו הטובות פעמים רבות בחייו, כמו גם בעצותיו של הנאשם 1 דודו. עוד ציין את חלופ הזמן מאז האירועים ואת ההשפעה הקשה של ההליך הפלילי על הנאשם 2 ועל המשפחה בכללותה וסבלו של הנאשם, אשר אף מתקשה לישון בלילות. **אורי ממן** בנו של נאשם 1, העיד אודות מידותיו הטובות של הנאשם 1 אשר תורם לחברה וממנו למד ערכים. כן פירט אודות סבלו של הנאשם 1 מההליך הפלילי המתנהל כנגדו, הסתגרותו בעקבותיו וקשייו לישון וסבלה של המשפחה בכללותה וביקש כי אקל בעונשו. **אורלי ממן**, אשתו של נאשם 1 העידה כי הנאשם 1 אדם חרוץ וערכי, אשר בנה עצמו בשתי ידיו ואף עוזר לאחרים. כן ציינה את היותו איש משפחה למופת, פירטה אודות תפקודו הטוב כאב וכחתן לאביו ז"ל גם בשנותיו האחרונות, כמו גם ביחס ליתר בני המשפחה. עוד פירטה אודות הקושי לחיות בצל ההליך הפלילי, חיים של מתח וחרדה, לחצים ומכאובים משפחתיים, משך כעשור, לנאשם 1 ולמשפחה כולה, וביקשה כי אקל בעונשו. עוד ציינה כי בתם עתידה להתחתן בחודש ספטמבר 2019 וכן את הולדת בתם הצעירה, בת ה-5, אליה קשור הנאשם מאוד ובה מטפל בטיפול יומיומי. **קורל ממן**, ביתו של נאשם 1 סיפרה על חתונתה הקרבה, והוסיפה כי אביה, הנאשם 1, מהווה עבודה ועבור אחרים מודל הערצה וחיקוי. כן ביקשה לדבר בשם אחותה בת ה-5 הקשורה מאוד לאביה, ותחווה קושי ממשי ככל שתאלץ להיפרד ממנו. עוד הוסיפה כי הנאשם 1, מוטרד, מסוגר, בוכה וער בלילות.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

10. ב"כ המאשימה הפנה לעבירות בהן הורשעו הנאשמים ובפרט ביחס לנאשם 1, עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בסך של לכל הפחות 977,000 ₪, וניסיון לקבל במרמה בסך נוסף של כ- 310,000 ₪, ביחד עם עבירות מס נוספות. כן הפנה לערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות וציין קיומם של ערכים מוגנים בקשר לעבירות המס ביחד עם הערכים המוגנים בעבירה של קבלת דבר במרמה. בנוסף, הפנה לחומרה בה מתייחסים בתי המשפט לעבירות במסגרתן שולחים העבריינים ידם לקופה הציבורית וטען כי אין כל הבדל בין מרמה כנגד רשויות המס לכל מרמה אחרת.

11. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, הפנה ב"כ המאשימה לכך שלנאשם 2 מיוחס ביצוען של עבירות מכוח היותו מנהל בנאשמות 2 ו-3, בעוד שלנאשם 1, אשר הורשע כאמור בנוסף לעבירות המס, גם בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וניסיון לקבלת דבר במרמה, מיוחס ביצוע אקטיבי של העבירות. הבחנה זו בין מעשי הנאשמים אף הביאה לכך שהמאשימה עותרת לענישה שונה ביחס לכל אחד מהם. ב"כ המאשימה טען למידת פגיעה משמעותית בערכים המוגנים ממעשי העבירה, תוך שציין כי 2 עבירות המרמה, העבירה המוגמרת ועבירת הניסיון, הן פרי תכנון ותחכום רב ובוצעו באופן שיטתי, ובסכומים גבוהים, תוך הערמת קושי לגלותן, כשבכל עת יכולים היו הנאשמים להפסיק ולחזור בהם מביצוען - אך לא עשו כן ובחרו לנצל את רצון הרשות לאפשר פיצוי מהיר ונטול פרוצדורה לנפגעי המלחמה. כן ציין את הקושי הרב שבחשיפת ביצוע העבירות והקלות שבביצוען.

12. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה המדגימה לטענתו את הענישה הנוהגת וציין שוב את הסכום הגבוה אשר קיבלו הנאשמים לכיסם, וכן כי המדובר בכספים אשר התקבלו כתוצאה מפעולת מרמה אקטיבית של גזילת הקופה הציבורית בהבחנה ממי שמחזיק בכספי מסים המצויים בידיו ולא מעבירם למדינה כנדרש. כן ציין את חשיבות שיקולי ההרתעה בסוג זה של עבירות, מפניהן נדחות הנסיבות האישיות. לטענת ב"כ המאשימה מתחם עונש המאסר בעניינו של הנאשם 1 הוא בין 18 חודשים לשנות מאסר. בעניין הקנס ציין את החשיבות שבהטלת קנסות כבדים בעבירות כלכליות אשר נועדה לאיין את הכדאיות שבביצוע העבירות.

13. בנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הפנה ב"כ המאשימה לתע/1 המלמד כי לנאשם 2 עבר פלילי אשר התיישן אך הוא רלבנטי לעניינו. עוד ציין כי הנאשמים לא נטלו אחריות למעשיהם לאורך רובו של ההליך והטילו את האחריות על אחרים: רשות המסים, המזכירות, עורכי הדין ורואי החשבון, ורק בשלב מאוחר של ההליך החליטו להודות. בנסיבות אלה אין המדובר במי שחסכו זמן שיפוטי ניכר ויש לזקוף לזכותם את הודייתם באופן מתון. עוד הוסיף, בעניין שיתוף הפעולה של הנאשמים עם החקירה, כי הנאשמים ציינו כי סיפקו בשנת 2013 לחוקרים מסמך ובו רשימת עובדים אשר לא עבדו כלל בתקופת המלחמה לגביהם ביקשו הנאשמים וקיבלו פיצוי.

14. בהקשר זה אישר כי המדובר בחלק מהעובדים שמצוינים בכתב האישום, אך הדגיש כ כתב האישום מציין עובדים נוספים, כך ששיתוף הפעולה מצד הנאשמים לא היה מלא, והם אף המשיכו לטעון שהמדובר בטעות. עוד ציין כי המדובר בנתונים שהרשות יכולה הייתה ממילא לאתר לפי דיווחי העובדים למס הכנסה. ב"כ המאשימה ציין את הסרת המחדלים על ידי הנאשמים אך טען כי יש לתת את הדעת לכך שבוצעה באיחור. עוד ציין כי הסרת המחדל אינה מרפאה את מעשה העבירה וכי התחשבות יתר ברכיב הסרת המחדל תעודד שיטת מצליח, ואין המדובר במעשה חסד של הנאשמים. עוד טען כי הנאשמים פנו בעניין הסרת המחדל רק לאחר שנשלח אליהם מכתב שימוע, וגם אז בהצעה חלקית בלבד, לה סירב פקיד השומה.

15. באשר לטענה לחלוף הזמן טען ב"כ המאשימה כי אין המדובר בשיהוי אצל המאשימה. בהקשר זה הדגיש כי העבירה של קבלת הפיצוי במרמה מושא האישום הראשון נעברה והושלמה בשנת 2006. עבירת הניסיון לקבל פיצוי במרמה, מושא האישום השני, החלה בשנת 2007 והמשיכה בשל הגשת הערר על ידי הנאשמים עד לשנת 2009. רק לאחר הבדיקה של התביעה מושא האישום השני לגופה נוכחה רשות המסים כי התביעה הוגשה במרמה. בשנים 2010-2011 נחקרה עבירת הניסיון לקבלת דבר במרמה ועבירות המס הקשורות אליה, מושא האישום השני בפן הפלילי, תוך שבמקביל ביררה רשות המסים האם הוגשו תביעות נוספות על ידי הנאשמים בעבר. מהבירור עלה כי הנאשמים תבעו תביעה קודמת, מושא האישום הראשון. אז החלה חקירת העבירות מושא האישום הראשון בשנים 2012-2013. מהחקירה עלה כי בתביעת הפיצויים הראשונה פעלו הנאשמים גם כן במרמה. בשנת 2014 הגיעו חומרי החקירה לפרקליטות, אז נשלח מכתב שימוע לנאשמים. לאחר שתי ישיבות שימוע והשלמת חקירה לבקשת ב"כ הנאשמים, הוגש כתב אישום בדצמבר 2015. בתיק התקיים הליך גישור שארך כשנה ולא צלח. לטענת המאשימה, מעשי ההסתרה המתוחכמים של הנאשמים הם אלו אשר הקשו על חשיפת העבירות - לכן אין לזקוף את חלוף הזמן לזכות הנאשמים.

16. בנוסף, עתר ב"כ המאשימה כי תדחה טענת הנאשמים לפיה רשות המסים התנכלה לנאשמים בשל סכסוך אישי עם פקיד ברשות, בהקשר זה אף הפנה לשני מקרים נוספים בהם הוגשו כתבי אישום בגין מקרים דומים, אך

לטענתו קלים מהמקרה הנדון: ת"פ (נצ') 34683-10-10 **מדינת ישראל נ' זועבי** (27.2.2014) (להלן: "**עניין זועבי**") ולת"פ (נצ') 30677-11-10 **מדינת ישראל נ' חלום בגורן בע"מ** (21.1.2013) (להלן: "**עניין חלום בגורן**"). לאחר הטיעון לעונש הגיש לתיק בית המשפט עותק מגזר הדין **בעניין זועבי**.

17. המאשימה עתרה כי יגזרו על הנאשם 1 - 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס בהתאם לסעיף 63 לחוק העונשין, על הנאשם 2 - 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, וקנס בסך 100,000 ₪. על החברות הנאשמות עתר כי יגזר קנס בהתאם לסעיף 63 לחוק העונשין. מאחר ונאשמת 3 נמכרה הסכים כי הקנס יושת על נאשמת 4 בלבד.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש:

18. ב"כ הנאשמים טענה כי המדובר במקרה ייחודי, כי אין בנמצא פסקי דין המלמדים על מדיניות ענישה נוהגת ואין ללמוד מהפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה. מצידה, הפנתה לגזרי הדין **בעניין חלום בגורן ועניין זועבי**. בנוסף, טענה לאכיפה בררנית משלא הוגש כתב אישום בשאר התיקים שלטענתה היא מכירה (מבלי לבסס הטענה במקרים קונקרטיים), וכן הפנתה לכתבה משנת 2007 בה ראיון עם סמנכ"ל רשות המיסים דאז ממנה ניתן ללמוד לטענתה כי הנפגעים העיקריים בצפון, העסקים הקטנים, קיבלו תשלומי יתר באומדן של בין 350 מיליון ל- 500 מיליון ₪ - **נע/2**.

19. עוד טענה כי האישום השני שבעובדותיו הורשעו הנאשמים מינורי משמדובר בעבירת בניסיון בלבד והפעולה האקטיבית בה מיוחסת למנהלת החשבונות. לדבריה, במקרה דנן לא הייתה מזימה התחלתית לרמייה. עוד הפנתה לכך שהעבירות נעברו בתקופה של אנדרלמוסיה, מלחמה, חוסר הבנה ופיזיות ולמשך ביצוע העבירות, כחודשיים, וטענה כי המדובר בביצוע עבירות באופן רגעי וחד פעמי, בשונה מעבירות מס, שם בדרך כלל מדובר בהתנהלות מתמשכת. עוד טענה כי סכום המחדל הוא פחות ממיליון ₪ ומשכך עומד בהנחיות רשות המסים לכופר כשלטענתה בסבירות גבוהה לו היו מוסרים המחדלים בזמן היה מוטל כופר - למרות שחלק מהעבירות בהן הורשעו הנאשמים אינן עבירות מס.

20. בנוגע לנאשמת 3 פירטה ב"כ הנאשמים כי זו הוקמה ב- 1998 על ידי הנאשמים, הייתה פעילה 12 שנים, והעסיקה 1,000 עובדים מכל שכבות האוכלוסייה. מחזוריה הגיעו לסך של כ- 40 מיליון בשנה, היא שילמה מסים בסכומים גבוהים לאורך השנים ומעולם לא נתקלה בבעיה מול רשות המסים. באשר לנאשמת 4, זו עוסקת בניהול מבנים משנת 2000 וגם היא מעולם לא נתקלה בבעיה מול רשות המסים בעבר. בקשר לביצוע העבירות במסגרת נאשמת 4 פירטה כי הוצאו זיכויים גורפים לבניינים ובכך כשלה נאשמת 4 והכשילה עצמה. יחד עם זאת, טענה כי בתקופת המלחמה עסקים רבים לא פעלו ובכללם עסקים בבניינים וקניונים שנוהלו על ידי הנאשמת 4. התביעה לפיצוי הוגשה באיחור עקב העדרו של ר"ח מפאת מחלת אמו, ונדחתה בשל האיחור אשר גרר דין ודברים, וביום 20.5.2009 נדון הערר. ב"כ הנאשמים הדגישה כי הפיצויים לנאשמת 4 לא התקבלו כלל.

21. ב"כ הנאשמים טענה כי בעת הניהול המשא ומתן מול רשות המסים במסגרת ההליך האזרחי, כשהבינו

הנאשמים שקיימת בעיה בדיווחים, הם אלה אשר פנו לעובדת מטעמם, תיקנו את הדיווחים והגיעו לסכום המצוין בכתב האישום. לטענת ב"כ הנאשמים, הנאשמים ביקשו לשלם סכום מסוים ושלחו צ'ק לרשות המסים על מנת להסיר את המחדל עוד בחודש יולי 2016, על סך 485,000 ₪ **נע1**, הצ'ק הוא בסך מחצית הסכום מאחר ושולם מס. רשות המסים סירבה לקבל הצ'ק ודרשה 3.5 מיליון ₪. בסופו של יום, ההסכמות לעניין המחדל האזרחי אשר הוסר הן בערך בסכום המפורט בכתב האישום, כמיליון ומשהו ₪ ומבוסס על טבלה אשר הכינו הנאשמים עצמם. עוד טענה כי הנאשמים ניסו לשנות את דרכם. כך, תקנו את טבלת הפיצויים והבסיס לכתב האישום הוא טענותיהם לעניין גובה הפיצויים. כן טענה לחרטה כנה של הנאשמים בסמוך לביצוע העבירות, מיד כשהחלו במשא ומתן וביקשו להסיר את המחדל.

22. בנוסף, הפנתה ב"כ הנאשמים לחלופ הזמן מאז ביצוען של העבירות וביקשה להבחין בינו לבין שיהוי בהגשת כתב האישום. בקשר לחלופ הזמן הפנתה לכך שחלפו כ- 13 שנים ממועד ביצוע העבירות. לעניין שיהוי הפנתה לפסיקה ולהנחיות היועמ"ש 4.1202. לטענתה, ביחס לשנת 2006, הדרישה לפיצויים עמדה לנגד עיני המדינה עוד בשנת 2007 והייתה רמה מסוימת של בדיקה. עוד לטענתה, דווקא הליכי השימוע והמשא ומתן טרם הגשת כתב האישום היו קצרים, ולעומת זאת, תקופת החקירה ארכה 4 שנים. כך פירטה כי החקירה החלה בשנת 2010, ובחודש אוקטובר 2010 נמסרה עדות ראשונה על ידי באסם שהיה המפקח על תביעות הפיצויים. העדות נמסרה כשנה וחצי לאחר ההחלטה בערר שהוגש על ידי הנאשמים בקשר לתביעת הפיצויים מושא האישום השני. לטענתה, המדובר בשנה וחצי בה המתנה המדינה מרגע ההחלטה בפן האזרחי כשהעובדות ידועות לה - עד לפתיחת החקירה.

23. עוד ציינה כי חקירה גלויה החלה ב- 22.3.2011, חצי שנה לאחר מכן כשלטענתה חלפו שנתיים ממועד גילוי העבירה. לאחר חודש מרץ 2011 נערכה חקירה אחת בחודש ינואר 2012 ולאחר מכן, בפער, בחודש דצמבר 2012 - אז נערכה סדרת חקירות ארוכה ובוצע הליך חוזר של מעצר ושחרור לנאשמים. החקירה נמשכה עד לאוגוסט 2013. השימוע בעניינם של הנאשמים נערך בחודש יוני 2015 וכתב האישום הוגש בחודש דצמבר 2015. לטענתה, המדובר ב- 9 שנים שחלפו, ואין לזקוף זאת לחובת הנאשמים. עוד הוסיפה כי הנאשמים לא שתקו בחקירות, שיתפו פעולה ואף ניהלו משא ומתן לשם סיום מהיר של ההליכים. ב"כ הנאשמים הצביעה על כך שב- 13 השנים אשר חלפו גדלו ילדיהם של הנאשמים, לנאשם 1 נולדה בת זקונים ובת נוספת שלו עומדת להתחתן. הנאשמים פתחו חברות חדשות ושינו את דרכיהם. מאז ועד היום לא נפתחו לנאשמים תיקים נוספים והם לא נתקלו בבעיות גם מול רשויות המס.

24. ב"כ הנאשמים עתרה כי בעניינו של הנאשם 2 יקבע מתחם שבין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות. לגבי הנאשם 1 מתחם שתחתיתו ממאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל. עוד עתרה כי הנאשמים 1 ו-2 ימוקמו ברף התחתון של המתחם אשר יקבע, בשים לב לנסיבותיהם האישיות, שניהם בעלי משפחות, גדלו במשפחה קשת יום, שירותו בצה"ל ועבדו קשה כל חייהם, התקדמו וניהלו חברות מצליחות במחזורי פעילות גבוהים. כן ניהלו חברת כוח אדם בקפדנות רבה, על כל הקשיים הנובעים מכך מבלי להסתבך עם הרשויות. אמם של הנאשמים חולת סוכרת ועליהם לטפל בה **(נע3)**. הנאשם 1 אף עתיד לחתן את ביתו בחודש ספטמבר 2019. לעניין הקנס טענה כי על הקנס לעמוד על סך של עשרות אלפי שקלים ועד 5 אחוז מגובה העבירה.

דברי הנאשמים

25. **הנאשם 2**, אב לשלושה, פירט אודות סבלה של משפחתו מניהול החקירה וההליך והוסיף כי אינו יושן מדאגה. לטענתו, עונש כגון עבודות שירות יגרום נזק בלתי הפיך למפעל חייו אשר יהיה כאות קין מול מערכות פיננסיות וגופים איתם הוא עובד. לטענתו, המדובר במקרה נקודתי, הוא אינו חוזר בו מהודייתו, מצטער על שארע ומקווה לסיים את ההליך בכבוד ובמינימום נזק לאור מה שעבר לאורך השנים. **הנאשם 1** פירט כי אחיו הנאשם 2 והוא עובדים מגיל צעיר וחונכו ליושרה, אמונה וצניעות ולתרום בסתר, ותמיד דאגו גם בעסקים לא לדרוך על אף אחד, וחילקו את הפרנסה עם אחרים. הנאשם 1 הבהיר כי אינו חוזר בו מהודייתו ולקחת האחריות וציין את הסבל הנורא שעבר הכולל לילות ללא שינה, לחץ בחזה, ופניות לבית החולים. לדבריו, מטפל בביתו בת החמש ומתכנן חתונה לביתו הגדולה, וכל עונש, ובכלל זאת מאסר לריצוי בעבודות שירות, יהיה כבד מבחינתו. עתירתו היא כי ייגזר על אחיו ועליו עונש מינימאלי ככל שניתן לאור הסבל שסבלו והנזקים הבריאותיים שנגרמו לו.

דין והכרעה:

26. במקרה הנדון, הגיעו הצדדים כאמור להסדר טיעון, כמפורט לעיל, במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה בקשר לעונשי המאסר להם היא עותרת. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים יבחן בנסיבות אלה על פי מבחן האיזון ואף בראי תיקון 113 לחוק העונשין, ועל פיו אף יקבע העונש אשר ייגזר על הנאשמים, בשים לב להסכמות הצדדים, ולאחר בחינת סבירותן (ראו: 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017), ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל** (8.8.2018)).

27. מתחם העונש ההולם נקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירות המרמה על ידי הנאשמים 1, 3 ו-4 הם חופש הרצון, חופש הפעולה, חופש הבחירה של המתלונן (במקרה זה המדינה) ויכולתה לקבל החלטות מושכלות. בנוסף, נפגעו זכות הקניין וההגנה על רכוש הציבור וכן נגרמה פגיעה קשה באמון, משהנאשמים ניצלו מערכת אשר הוקמה לשם פיצוי מהיר של מי שנגרמו לו נזקים ממשיים במלחמה לקבלת כספים שאינם מגיעים להם (ראו **עניין זועבי**).

28. בנוסף, מעשי הנאשמים אף הביאו להרשעתם בביצוע עבירות מס ובמעשיהם פגעו הנאשמים, כפי שציין ב"כ המאשימה, גם בערך השוויון ובסדר החברתי, והביאו לשיבוש הפעולה התקינה של מנגנון המיסים בכלל, ומנגנון פיצוי מלחמה בפרט. בנוסף, פגעו מעשיהם בקופה הציבורית והביאו להטלת מעמסה כספית מוגברת על כלל הציבור תוך פגיעה באוכלוסייה מוחלשת, הנשענת על השירותים הציבוריים שמספקת הממשלה.

29. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, בעוד שלנאשם 2 מיוחס ביצוע של עבירות מכוח היותו מנהל בנאשמות 3 ו-4 בלבד ולא באופן ישיר, ובהתאמה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשיו איננה ברף הגבוה, בעניינו של הנאשם 1 פני הדברים שונים. הנאשם 1 הוא זה אשר ביצע באופן אקטיבי את העבירות, בשם הנאשמות 3 ו-4, וביניהן קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בקשר לאישום הראשון וניסיון לקבל דבר במרמה כמפורט באישום השני. כפי שפורט בכתב האישום, גיליון של העבירות אותן ביצע הנאשם 1, באמצעות נאשמות 3 ו-4, קשה והן פרי תכנון מוקדם ובוצעו בתחכום, תוך ניצול אמון של רשויות המדינה, בשעה קשה, ורצון לסייע לאלה שנפגעו במלחמה בהענקת פיצוי מהיר

ונטול פרוצדורה מורכבת.

30. סכומי העבירה והנזק אשר נגרם מביצוע העבירות ממשי ועומד על סך של לכל הפחות 977,280 ₪ בגין האישום הראשון. על פי האישום השני ניסו הנאשמים 1 ו-4 לקבל במרמה סכום נוסף בסך 310,746 ₪, תוך פעולה אקטיבית של הוצאת תעודות זיכוי כוזבות ורישומן בספרים בשנת 2006 וביטולן בינואר 2007. הנאשמים אף הגישו ערר כשבקשתם נדחתה, כטענת המאשימה בסוג של "מרמה על מרמה" ולאחר שכבר אושרו תביעותיהם לפיצוי מושא האישום הראשון. בהקשר זה אציין כי לא מצאתי נסיבה ממתנת בכך שהפעולה האקטיבית, שהיא טכנית בעיקרה, של רישום הזיכויים וביטולם נעשתה על ידי מנהלת החשבונות, משזו פעלה על פי הוראת הנאשם 1.

31. יש טעם בטענת המאשימה לפיה בכל עת, יכול היה הנאשם 1 לחדול ולחזור בו מביצוע העבירות אך לא עשה כן. בנוסף, יש לתת את הדעת לכך כי בעת ביצוע העבירות ביצע הנאשם בשם הנאשמות 3 ו-4 מצגי שווא לפיהם מאות לקוחות ועובדים זכאים לפיצוי (כמפורט בנספחים לכתב האישום). בנוסף, העבירות מושא האישום הראשון בוצעו תוך ניצול זכויות עובדים קשיי יום, ולעיתים על חשבונם, אשר גם כאשר לא הגיעו לעבודה, לא קיבלו את הפיצוי מדי הנאשמים. אין לשכוח כי לא הוצגה כל סיבה או מצוקה כלכלית אשר הביאה את הנאשמים לביצוע העבירות, כך שנראה כי המדובר בביצוע העבירות לשם בצע כסף לשמו, ואף בשם לב לכך שהנאשמים הם אנשי עסקים בעלי ניסיון. בנסיבות המפורטות, ולאור השימוש במרמה לשם קבלת פיצוי מכספים אשר נועדו לסייע לאזרחים במצוקה, תוך ניצול ציני של המצב הקשה - המדובר בפגיעה ממשית בערכים המוגנים.

32. באשר לענישה הנוהגת וטרם סקירתה, יש לזכור, כפי שנקבע בע"פ 3877/16 ג'אבלי נגד מדינת ישראל (17.11.2016), כי מתחם הענישה אינו עניין אריתמטי פשוט אלא מגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים שמדיניות הענישה היא רק אחד מהם. ר' גם עפ"ג (ת"א) 12063-04-15 בראונר נ' מדינת ישראל (20.07.2015) ודבריי כב' הנשיאה ברלינר (כתוארה אז) לפיהם מדיניות הענישה הנוהגת היא רק אחד המדדים לקביעת המתחם ולא בהכרח החשוב שבהם, כשעצם העובדה שלעולם יוכל כל צד למצוא פסקי דין התומכים בעמדתו, מלמדת כי אין המדובר בממד מדויק. לצד זאת, יש לזכור את חשיבות אחידות הענישה (ראו: ע"פ 6544/16 ניסנצויג נ' מדינת ישראל (21.2.2017)).

33. בעת הטיעון לעונש ציין ב"כ המאשימה שני גזרי דין (שהם היחידים על פי הנטען) אשר ניתנו במסגרת תיקים פליליים בהם הועמדו לדין נאשמים בגין קבלת פיצוי שלא כדין בשל נזקי המלחמה, עניין זועבי ועניין חלום בגורן המאוזכרים לעיל. בשני המקרים נגזרו על הנאשמים עונשי מאסר על תנאי וקנס. בעת בחינת הענישה הנוהגת, ואף בשם לב לעיקרון השוויון וחשיבות אחידות הענישה, יש לבחון האם יש ללמוד מהם גזירה שווה או שמא להבחין ביניהם לבין המקרה הנדון ולשם כך לבחון את נסיבותיהם:

בעניין זועבי, הורשע הנאשם על סמך הודייתו בביצוע עבירות של מסירת הצהרה לא נכונה לפי סעיף 57 לחוק מס רכוש, מכוח היותו מנהל, לפי 58 לחוק מס רכוש. בנוסף הורשע בשימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר על פי סעיפים 420 ו-418 לחוק העונשין. הנאשם ניהל את הנאשמת, חברה לעבודות פיתוח ותשתית והגיש תביעת פיצוי בהתאם לחוק מס רכוש (אשר אף תוקנה על ידו). טענתו בתביעה הייתה כי נגרמו לנאשמת נזקים כספיים עקב מלחמת לבנון השנייה, בסך של 717,381 ₪, וזאת על סמך הצהרה לא נכונה אותה מסר לפיה לא עמדה הנאשמת

בהתחייבותיה לביצוע עבודות עקב המלחמה. לביסוס התביעה אף הוגש מסמך מזויף. בית המשפט עמד על חומרת מעשי הנאשמים ואף ציין את עברו הפלילי של הנאשם, בין היתר בגין ביצוע עבירת הריגה, תקיפה בתנאים מחמירים ותקיפה סתם. בגין עבירות אלה ריצה עונש בן 6 שנות מאסר. לקולא שקל בית המשפט את הודיית הנאשם ונטילת האחריות, את חלוף הזמן מאז בוצעו העבירות ומאז הגשת כתב האישום. בנוסף הדגיש כי מזימת הנאשמים לא צלחה והכספים לא התקבלו על ידם. עוד הפנה בית המשפט לגילו של הנאשם, יליד שנת 1945, מצבו הבריאותי, הכלכלי ועשייתו הציבורית. חרף עתירת המאשימה כי יושת על הנאשם עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, מצא בית המשפט להשית על הנאשם עונש של מאסר על תנאי בלבד, לצד קנס. כך, על הנאשם נגזרו 10 חודשי מאסר על תנאי בקשר לעבירות מרמה וזיוף מסוג פשע וחמישה חודשי מאסר על תנאי בקשר לעבירות מרמה וזיוף מסוג עוון ומסירת הצהרה לא נכונה לפי חוק מס רכוש וכן קנס בסך 8,000 ₪.

בענין חלום בגורן הורשעו הנאשמים על סמך הודייתם בביצוע עבירה של מסירת הצהרה לא נכונה (הנאשם 2) לפי סעיף 57 לחוק מס רכוש וסיוע למסירת הצהרה לא נכונה (הנאשמת 3), כמו גם בשיבוש הליכי משפט (הנאשם 2) וסיוע לכך (הנאשמת 3). הנאשמים ניהלו חברה להפעלת יחידות אירוח במטולה, והגישו בשם נאשמת 1 שלוש תביעות כוזבות לקבלת פיצויי מלחמה, בגין נזקים אשר נגרמו כביכול במלחמת לבנון השנייה, עקב ביטול הזמנות נופשים בתקופת המלחמה. סך סכום הפיצויים אשר התקבל אצל הנאשמים הוא בסך 18,000 ₪. בפועל יחידות האירוח לא פעלו בתקופת המלחמה והועברו מהיצרן למיקומם הקבוע אצל הנאשמים בתאריך מאוחר יותר. לאחר קבלת תסקירים לעונש, לאור נסיבותיה של הנאשמת 3 ובהתאם להסדר הטיעון בין הצדדים, נמנע בית המשפט מהרשעת הנאשמת 3 וחייבה בביצוע שירות לתועלת הציבור. בית המשפט הרשיע את הנאשם 2, ציין את חומרת העבירות וביצוען תוך תכנון מוקדם ואת סכום הנזק אשר נגרם בסך 18,000 ₪, אשר תוקן, בצירוף ריבית והצמדה. מתחם העונש ההולם נקבע בין מאסר על תנאי לבין תקופה קצרה של מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט ציין את מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, הודייתו, המלצתו החיובית של התסקיר והחשש לפגוע בפרנסת הנאשם, אדם נורמטיבי בדרך כלל כמו גם הגשת כתב האישום כ-4 שנים לאחר ביצוע העבירות, וגזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי לצד קנס בסך 5,000 ₪ וקנס לנאשמת 1.

34. לצד פסקי דין אלה, הפנו ב"כ הצדדים לפסיקה הנוגעת לביצוע עבירות מרמה ומס, חלקן כלפיי רשויות המדינה וחלקן כלפיי יחידים. על פי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה, ממנה היא מבקשת ללמוד גזרה שווה, על נאשמים אשר הורשעו בביצוע עבירות מרמה ומס בסכומים ממשיים, נגזרו עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה, ומתחם הענישה כלל באותם מקרים גם בתחיתו עונשי מאסר ממשיים (ראו לדוגמא: ת"פ (ת"א) 37902-10-14 **מדינת ישראל נ' גרנט** (11.5.2017) בגין שרשרת מעשי מרמה בנסיבות מחמירות, בסך 500,000 ₪, כנגד המוסד לביטוח לאומי וזיוף מסמכים נגזר על הנאשם עונש בתחית המתחם ל-15 חודשי מאסר ומאסר על תנאי. ראו גם: עפ"ג (חי') 43352-06-13 **יוסף אברהם נ' מדינת ישראל** (28.11.2013).

35. כן ראו, בקשר לעבירות מס, לדוגמא: ת"פ 46863-12-12 **מדינת ישראל נ' סלם** (28.12.2014) ועפ"ג 40430-01-15 (15.4.2015) שם דובר בעבירות מס הכנסה ומע"מ בסך 3.7 מיליון ₪, חלק קטן מהמחדל הוסר. נגזרו בערעור 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, וקנס בסך 75,000 ₪, רע"פ 5872/14 **ירון נ' מדינת ישראל** (20.10.2014), שם דובר בהשמטת הכנסה בסך 6 מיליון ₪ הנאשם הודה והמחדל הוסר. הוענש הועמד בערעור על 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי והקנס שהושת בסך 400,000 ₪. בקשת רשות הערעור נדחתה.

36. מנגד, על פי הפסיקה אליה הפנתה ב"כ הנאשמים, גם במקרים בהם הורשעו נאשמים בביצוע עבירות מס מהותיות, מסוג פשע, ובסכומים ניכרים, ואף בתיקי מרמה, נגזרו על נאשמים במקרים מתאימים (ובכללם מקרים בהם נקבע קיומו של חלופי זמן או שיהוי) עונשים לריצוי בעבודות שירות והרף התחתון של מתחם הענישה נקבע ככזה. ראו לדוגמא: ת"פ (שלום- פ"ת) 30901-02-11 **שלמה חמוי** (8.3.2017): סך המס שמתשלמו התחמקו הנאשמים בסך 1,020,000 ₪, וסכום ההעלמה מעל 7 מיליון ₪. נגזר עונש בתחתית המתחם אשר נקבע כ- 6 חודשי עבודות שירות, מאסרים על תנאי וקנס בסך 75,000 ₪. ערעורים הדדים אשר הוגשו נדחו בהסכמת הצדדים. ראו עוד: ת"פ (שלום- ת"א) 37044-11-11 **רפאל נבון** (21.4.2017) ועפ"ג 31816-05-13, ת"פ (השלום- פ"ת) 32915-07-13 **מדינת ישראל נ' אשד** (5.2.2015), ת"פ (שלום- ת"א) 51575-05-14 **מדינת ישראל נ' אגסי** (31.12.2015).

37. בנוסף, ובקשר לעבירות מס ביחד עם עבירות מרמה ו/או עבירות אחרות ראו: ת"פ (ת"א- שלום) 16779-12-15 **מדינת ישראל נ' קרדו** (1.3.2017), שם דובר בהעלמת הכנסה של כ- 3 מיליון ₪ ועבירת מרמה. על פי הסדר הטיעון עתרה המאשימה ל- 8 חודשי מאסר בפועל. הוסר המחדל. נגזר עונש ברף התחתון של המתחם שנקבע ל- 6 חודשי עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. כן ראו ת"פ (מחוזי מרכז) 31564-12-09 **מדינת ישראל נ' שניידר** (15.2.2016) שם דובר בעבירות מע"מ ומס הכנסה בסכומים ניכרים לצד סיוע בארגון משחקים אסורים והימורים.

38. עיינתי בפסיקה אשר צוינה לעיל, ואף נתתי דעתי **לעניין חלום בגורן**, שם דובר בביצוע עבירות קלות יותר ובסכום זניח יחסית, ובפרט **לעניין זועבי**, הכולל ביצוע עבירות בהיקף שאינו מבוטל ואף עבירות זיוף לפי חוק העונשין. הגם שלא ניתן להתעלם מהענישה שהושתה שם, יש לשקול גם אותה, בשינויים המחויבים, אינני סבורה שיש ללמוד ממנה גזירה שווה. ראשית, נסיבות ביצוען של העבירות שם קלות יותר מאשר בענייניו, הן בקשר לסכום העבירה, הן באשר לעובדה שהנאשמים **בעניין זועבי** לא צלחו במזימתם ולא קיבלו כספים לידיהם בעקבות התביעה שהגישו, והן בקשר לאופן ביצוע העבירות. שנית, מספר העבירות בהן הורשעו הנאשמים בענייניו רב יותר ואין להתעלם ממעשי המרמה בנסיבות מחמירות בהם הודה והורשע הנאשם 1 ביחד עם הנאשמת 3, כמו גם מהודיית הנאשם 1 והרשעתו, ביחד עם נאשמת 4, בניסיון לקבל דבר במרמה. שלישית, במקרה הנדון, קבלו הנאשמים לידיהם סך של קרוב למיליון ₪ ואף ביקשו כאמור לבצע מרמה נוספת גם היא בסכום ממשי, וכשלא התקבלה עמדתם, פעלו להגשת ערר, מה שמוסיף חומרה ממשית למעשיהם.

39. לבסוף אבהיר, כפי שציינתי אף בעת בחינת נסיבות ביצוע העבירות, לטעמי, העבירות הנדונות נגועות בחומרה יתרה מצד הנאשמים אשר ניצלו ניצול ציני את רצונה הטוב של המדינה בשעת מלחמה. במובן זה, יש אף מקום להבחנה בין המקרה הנדון לבין גזרי הדין הנוגעים לעבירות מס בסכומים ניכרים ועבירות מרמה אליהם הפנתה ב"כ הנאשמים, מבלי למעט כמובן מחומרתם.

40. בשים לב לאמור ולמידת הפגיעה הממשית בערכים המוגנים ממעשי הנאשמים בנסיבות ביצוען של העבירות, אינני סבורה כי עיקרון ההלימה מאפשר קביעת מאסר על תנאי בלבד כרף תחתון של מתחם הענישה בעניינם של מי מהנאשמים. זאת למרות העונשים שנגזרו **בעניין חלום בגורן זועבי**, ומבלי להתעלם מכך שנאשם 2 הורשע בביצוע עבירות קלות יחסית, מכוח היותו מנהל בנאשמות 3 ו-4. נתתי דעתי לפסיקה אליה הפנה ב"כ המאשימה וב"כ

הנאשמים ולצד זאת לעיקרון השוויון ואחידות הענישה והעונשים אשר נגזרו **בעניין חלום בגורן ובעניין זועבי**, על ההבחנה שבין מקרים אלה לעניינו, כמו גם לכך שגם על החמרה בענישה להיעשות בהדרגתיות [ר' עפ"ג (ת"א) 67241-06-18 **ממן נ' מדינת ישראל** (7.11.2018) והפסיקה המוזכרת שם: ע"פ 2247/10 **ימיני נ' מדינת ישראל** (12.1.2011) וע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** (מיום 20.3.17)].

41. לאחר כל זאת, מצאתי להעמיד את מתחם עונש המאסר בעניינם של הנאשמים 1 ו-2, בגין כלל העבירות כאירוע, כדלקמן: בעניינו של הנאשם 2 בין מאסר בפועל בן 3 חודשים, אותו ניתן לרצות בעבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. באשר לנאשם 1, אשר הורשע בביצוע עבירות מרמה חמורות כמפורט בהכרעת הדין ועבירות מס, בין 9 חודשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. הענישה אליה הגבילה עצמה המאשימה מצויה בגדרי מתחמי הענישה אשר נקבעו.

42. באשר למתחם הקנס, בסוג זה של עבירות, שהמניע לביצוען כלכלי, קיימת חשיבות להשתתפות קנסות ממשים על מנת להבהיר כי ביצוע העבירות אינו משתלם אף מהפן הכלכלי ועל מנת לאיין מניע כלכלי לביצוען. בעת קביעת מתחם הקנס יש לתת את הדעת גם למצבם הכלכלי שהנאשמים. במקרה הנדון לא הודגם כל קושי כלכלי ממשי לנאשמים. בטיעוניה לעונש ציינה ב"כ הנאשמים כי הנאשמים שילמו סכום משמעותי במסגרת הסרת המחלוקת וזה יבוא בחשבון. המאשימה ביקשה מנגד כי ייגזר על הנאשמים הקנס הקבוע בסעיף 63 לחוק העונשין. לאחר שקילת כלל הנסיבות מצאתי להעמיד את מתחם הקנס בעניין הנאשם 2 בין 30,000 ₪ ל- 80,000 ₪, בעניין הנאשם 1 בין 60,000 ₪ לבין 120,000 ₪. בעניינה של נאשמת 4 (שכן נאשמת 3 נמכרה) בין 30,000 ₪ לבין 80,000 ₪.

העונש הקונקרטי לנאשמים

43. לא מצאתי כי יש מקום לחריגה ממתחם העונש ההולם בעניינם של מי מהנאשמים.

44. הנאשמים, אחים, נולדו וגדלו במשפחה קשת יום ופילסו דרכם להצלחה בעבודה קשה, תוך הקמת וניהול החברות הנאשמות, במחזוריים גבוהים העומדים על סך עשרות מיליוני שקלים. הנאשם 1, נעדר עבר פלילי, יליד שנת 1966, נשוי ואב לשלושה ילדים, ביניהם ביתו הקטינה בת החמש בה הוא מטפל, בנו אשר התגייס לצה"ל בימים אלה ובתו אשר עתידה להתחתן בחודש ספטמבר 2019. הנאשם 2, יליד שנת 1965, גם הוא נשוי ואב לשלושה ילדים, ביניהם ביתו החיילת. לנאשם 2 עבר פלילי אשר התיישן המלמד על הרשעתו בשנת 2005 בביצוע עבירת מרמה בשנת 2003. הרשעה זו תישקל בין שיקולי, הגם שהתיישנה, אך אינני מוצאת ליתן לה משקל משמעותי, לאור חלוף הזמן מאז ביצועה ובשים לב לכך שהנאשם הורשע במקרה הנדון רק מכוח היותו מנהל בחברות הנאשמות ולא מיוחסת לו פעולת מרמה בהבחנה מהנאשם 1.

45. שמעתי את בני משפחתם של הנאשמים ובכללם ילדיהם ורעייתו של הנאשם 1, והתרשמתי כי הנאשמים אנשי משפחה למופת, אוהבים, נאהבים ומוערכים, אשר אף משמשים כמורי דרך לילדיהם. בני המשפחה אף פירטו אודות עזרתם ותרומתם של הנאשמים לאחרים. מעדותם של בני משפחת הנאשמים אף ניכרה הפגיעה הקשה בנאשמים ובמשפחתם מההליך הפלילי המתנהל, ואין ספק כי כל עונש שייגזר, אך בפרט ככל שייגזר עונש מאסר, יפגעו גם בבני

משפחתם, ובעיקר בביתו בת ה-5 של הנאשם 1 הקשורה אליו מאוד ואמם החולה בה הם מטפלים. כלל המפורט לעיל בא בגדר שיקולי בעת קביעת עונשם של הנאשמים בגדרי המתחם. נתתי דעתי גם לפגיעה האפשרית הנטענת בשמם של הנאשמים או בעסקיהם מההרשעה ומהעונש שייגזר.

46. בנוסף, אמנם התקיימו לא מעט ישיבות ונשמעו עדים לא מעטים במסגרת ההליך הנדון, אך בסופו של יום, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום, והנאשמים הודו ונטלו אחריות למעשיהם אף בדרך של הסרת מחדלי כתב האישום. אמנם, כפי שטענה המאשימה, הסרת המחדל איננה מעשה חסד מצד הנאשמים ובנוסף, במקרה זה, בוצעה הסרת המחדל בשלב מאוחר יחסית של ההליך. לצד זאת, יש לתת את הדעת לטענת ההגנה לפיה בחודש יולי 2016 ביקשו הנאשמים לשלם סך 485,000 ₪ (נע/1) אך רשות המסים סירבה לקבל את הסכום. כך או כך, וגם אם הוסרו המחדלים רק בעת האחרונה, שמוסכם שהם בסכום גבוה מזה שביקשו הנאשמים לשלם **נע/1**, ובחלוף שנים ארוכות מאז ביצוע העבירות, לא ניתן להתעלם מכך שאלה הוסרו לשביעות רצונו של פקיד השומה.

47. כידוע, כאשר עסקינן בעבירות מס, קיימת חשיבות רבה להסרת המחדל וזו מלמדת כי אין המדובר בחרטה מהפה החוצה בלבד ויש בה אף כדי לתקן את הנזק אשר נגרם ממעשי הנאשמים במידת מה. בנסיבות אלה, הסרת המחדלים תיזקף לזכות הנאשמים ומהווה שיקול של ממש מבין שיקולי הענישה. עוד יש לתת את הדעת לשיתוף הפעולה המסוים של הנאשמים (גם אם אין המדובר בשיתוף פעולה מלא) ומי מטעמם במסגרת החקירה, הגם שאין המדובר בשיקול בעל משקל משמעותי, בשים לב לכך שהנאשמים לא נטלו אחריות לביצוע העבירות בעת החקירה וניהלו את המשפט משך שנים עד הודייתם, וללא קשר לטענת המאשימה לפיה יכולה הייתה להגיע לנתונים אשר סיפקו הנאשמים אף ללא עזרתם.

48. לבסוף, יש לשקול לקולא את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, משך כ- 13 שנים, המהווה שיקול רלבנטי מבין שיקולי הענישה, אשר יכול להשפיע במידה ניכרת על העונש, ובלבד שהנאשם הוא לא זה אשר גרם לכך, כשכל מקרה נבחן על פי נסיבותיו (ראו: עפ"ג 6117-09-16 פרי נ' פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה) (14.12.2016), רע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018) וכן הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 128 הבניית שיקול הדעת המשפטי בענישה) התשע"ו-2016 מיום 27.6.16 בה מוצע, בין היתר, להוסיף כנסיבה נוספת שאינה קשורה לביצוע העבירה, המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם במקרים מתאימים, חלוף פרק זמן ארוך.

49. במקרה דנן המדובר בעבירות מרמה שגיליון קשה, ויש טעם בטענות ב"כ המאשימה לפיהן יש מקום להטיל חלק מהאחריות לחלוף הזמן על הנאשמים, אשר ביצעו את העבירות בתחכום והקשו את גיליון. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שגם בחקירת העבירות היה שיהוי מסוים, וכן מחלוף הזמן האובייקטיבי והמשמעותי במקרה זה. לא ניתן להתעלם מכך שבמהלך השנים, ילדיהם של הנאשמים בגרו, משפחת הנאשם 1 התרחבה, והנאשמים ומשפחותיהם חיו חייהם כשעננת ההליך הפלילי תלויה מעל ראשם וכן לכך שחרף חלוף הזמן, לטענת ההגנה שלא נסתרה, לא נפתחו לנאשמים תיקים נוספים. בנסיבות אלה, לחלוף הזמן משמעות במקרה דנן, וזה יבוא במסגרת שיקולי בעת מיקום הנאשמים בתוך המתחם, במידה הראויה, בשים לב לחלקם של הנאשמים, ובשים לב לסוג העבירות והקושי שבגיליון.

50. לאחר סקירת כלל המפורט לעיל, ואף בראי חשיבות האינטרס הציבורי בסוג זה של עבירות ובכללן חשיבות ההרתעה, כמו גם בכורתו על פני נסיבותיהם האישיות של הנאשמים, מצאתי כי נכון במקרה זה למקם את עונשם של הנאשמים ברף התחתון של מתחם עונש המאסר אשר נקבע, לצד ענישה נלווית. זאת גם בעניינו של הנאשם 2, חרף עברו הפלילי, לאור חלוף הזמן ויתר הנסיבות אשר פורטו. משכך, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

לנאשם 1:

א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, במרכז הטניס, עכו, רח' שלום הגליל 3, עכו. הנאשם יתייצב ביום 30/6/19 שעה 8:00 במפקדת מחוז צפון, יח' עבודות שירות, רח' הציונות 14, טבריה. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג פשע או עבירת מרמה מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג עוון או עבירת מרמה מסוג עוון.

ד. קנס בסך 60,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, **כשהראשון בהם ביום 10/6/19** לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

לנאשם 2:

א. מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, בבית לוחמי הגטאות, קיבוץ לוחמי הגטאות, נהריה. הנאשם יתייצב ביום 30/6/19 שעה 8:00 במפקדת מחוז צפון, יח' עבודות שירות, רח' הציונות 14, טבריה. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת מס מסוג עוון.

ג. קנס בסך 30,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 8 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, **כשהראשון בהם ביום 10/6/19** לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

לנאשמת 4:

קנס בסך 60,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים שווים ורציפים שהראשון בהם ביום 10/6/19. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

בהסכמת הצדדים לא נגזר קנס על הנאשמת 3 אשר נמכרה.

המזכירות תעביר עותק הפרוטוקול לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט מחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י' אייר תשע"ט, 15 מאי 2019, במעמד הצדדים.